

A háború tovább szedte áldozatait:

lőszerrobbanás a rákosrendezői pályaudvaron 1945 őszén

Korabeli napilapok szerint a főváros egész területén hallható robbanás rázta meg Rákos-rendező pályaudvart és környékét 1945. november 24-én délelőtt.¹ A nagyszámú halálos áldozatról és rengeteg sérültről beszámoló tudósítások szerint a pályaudvar területén tárolt lőszeres kocsik robbantak fel, jelentős pusztítást végezve a környéken.

A II. világháború pusztítása – leszámítva az 1942. szeptember 4/5 és 9/10 éjjelén történ, inkább szimbolikus, mint jelentős károkat okozó szovjet bombázást – csak a háború ötödik évében érte el a magyar hátszínre. Az 1944. márciusi német megszállás után kezdődött meg a magyar közlekedési infrastruktúra és hadiipar angolszász bombázása, valamint a Duna elaknásítása. Az év őszétől pedig több mint fél éven át a földi harcok színterévé vált az ország. Egyes országrészekén gyorsan átvonult a vihar, mint az Alföld déli és délkeleti részén, vagy a Dunántúl déli részén. A főváros környékén viszont hónapokig tartó kegyetlen harc zajlott – Budapest ostroma a második leghosszabb volt Leningrád után –, csakúgy a Dunántúl nyugati és északi felén.

Nem csoda, hogy rengeteg fegyver, valamint éles lőszer, akna és különböző robbanószer maradt szétszórva az országban. Ezek begyűjtését, illetve a lőszermentesítést a stratégiai fontosságú helyeken a Vörös Hadsereg műszaki alakulatai rögtön a front átvonulása után megkezdték. A Moszkvában 1945. január 20-án aláírt fegyverszüneti egyezményben előírt 8 magyar hadosztály szervezése igen vontatottan haladt, de az elsők között hozták létre a műszaki egységeket, amelyek tűzszerész feladatokat is elláttak. A fontosabb útvonalak és termőterületek aknamentesítése. A 6. hadosztály utász zászlóalja csak 1945. augusztus 29 és szeptember 8 között 2048 aknát, 2464 tűzszerész lőszer, 1895 aknalövedéket, 5 bombát és 3207 egyéb robbanóanyagot szedett fel és semmisített meg.² Az ország területét nagyjából 1946 végére sikerült mentesíteni a lőszerektől és aknáktól, ezalatt mintegy 200 honvéd vesztette életét lőszermentesítés közben.³ Természetesen a szovjet tűzszerészek is részt vettek az aknamentesítésben. Az összegyűjtött lőszerket és robbanóanyagokat egy-egy központi helyre gyűjtötték, ahonnan tovább szállították ezeket ártalmatlanításra. A magyar honvédek által összegyűjtött robbanóanyag egyes nehézipari vállalatoknál, de főleg bányáknál került felhasználásra. 1945 októberében majdnem 19 tonna robbanószer adott át a Honvédség az Iparügyi Minisztériumnak e célra.⁴ A szovjet alakulatok által összegyűjtött lőszerket és robbanószerket sorsáról nincs pontos információ, de feltehetőleg vagy (részben) értékesítették a magyar államnak, vagy hazaszállították saját ipari szükségletük kielégítésére. Így kerülhetett több vagonnyi lőszer és robbanószer Rákos-rendező pályaudvarra is, ahol a nem megfelelő őrzési és tárolási körülmények végül tragédiát okoztak.

¹ Hatalmas Robbanás a Rákos-rendezői-pályaudvaron. Kossuth Népe, 1945. november 25.; Vonatfosztogatók idézték elő a szombati robbanást. Világ, 1945. november 27.

² Mucs Sándor – Zágonyi Ernő: A Magyar Néphadsereg története. Budapest. 1984. 102.

³ Uo. 113.

⁴ Uo. 115.

Szovjet aknakutatók Budapesten, a Kálvin téren. (Fortepan No. 175264/Vörös Hadsereg)

Összegyűjtött lőszeres Balatonalmádi fürdő állomáson. (Fortepan. No. 175166/Vörös Hadsereg)

Rákosrendező pályaudvar alsó végén, a Mária királyné útja (ma Teleki Blanka út) és a Hajtsár úti vasúti átjáró (ma itt ível át a Róbert Károly körúti felüljáró) közötti területet ebben az időben a MÁV Központi pályafenntartási műhely fatelepe, az Ácsudvar foglalta el. A telepen rönkfa tároló, különböző tároló színek és raktárak, fűrészüzem, a hozzá tartozó fűrészpor raktár, valamint műhelyek, irodák, gazdasági és lakóépületek helyezkedtek el. A rönkfák mozgatására keskenynyomközű vasút szolgált, az alapanyagok és késztermékek szállítását a pályaudvarhoz kapcsolódó normál nyomközű vágányok tetté lehetővé.

A harcok végeztével megkezdődött a pályaudvaron és annak környékén található különböző gyalogsági lőszeresek, aknák, gránátok, páncélöklök és egyéb robbanó szerkezetek összegyűjtése. Ezeket 11 fedett és 2 nyitott vasúti kocsiban helyezték el. A forgalom a kocsikat szeptember közepén Korcs kapitánynak, a pályaudvar orosz katonai parancsnokának rendeletére tárolás céljából az Ácsudvar III. sz. vágányára állította be, ahol azokat orosz katonai őrség őrizte. Az őrséget a parancsnok három nap után visszavonta, a kocsik további őrzésére senkinek sem adott utasítást.

A szerelvény elszállítására az orosz parancsnok többször ígéretet tett. Tárgyalt is erről feletteseivel, de ez nem vezetett eredményre, így a kocsik maradtak. Azok őrzését – bár erre utasítást az orosz parancsnoktól nem kapott –, a telep területén felhalmozott pályafenntartási és építési anyagokra felügyelő katonai őrszem látta el. A pályamester utasítására a telep létszámába tartozó vasúti örök is folyamatosan szemmel tartották a kocsikat. Ugyancsak az ő utasítására a 11 fedett, de le nem zárt kocsi ajtajait az örök többször is lekötözték dróttal.

A telep területére idegenek csak engedéllyel léphettek be. A robbanás előtt kb. egy órával négy idegen személy jelentkezett Tamási János üzemvezetőnél, hogy a telepről szabályszerűen kiállított utalványuk ellenében 10 mázsa fűrészport szállítsanak el. Az üzemvezető felettese, Rózsa Gyula főpályamester hozzájárulásával a munkásokat a fűrészpor tároló gödörhöz kísérte, mely a lőszeres kocsiktól mintegy 20 méterre volt. Odaérve elmagyarázta nekik, hogyan tudják a ládába rakott fűrészport csillén a távolabb álló „fuvarszekerekhez” szállítani és felhívta figyelmüket arra, hogy a telep területén másfelé nem mozoghatnak. Munkája során később többször is látta, hogy a négy ember a kijelölt helyen dolgozik. A lőszeres kocsik közelében mozgást nem észlelt.

Egy korábban érkezett szekér még rakodott, ennek távozása után a 4 férfi megkezdte saját szekerek megrakását. Már közel egy órája dolgoztak, mikor egyikük elhagyta munkahelyét és a lőszeres kocsik felé indult. Társai kérdésére azt válaszolta, kis szükségére megy. Hogy odament-e a kocsikhoz, azt társai nem figyelték, más szemtanú pedig nem tartózkodott a közelben. Ezután néhány perccel következett be az első robbanás. Azt ugyanis egybehangzóan állította az összes tanú, hogy több robbanás is történt.

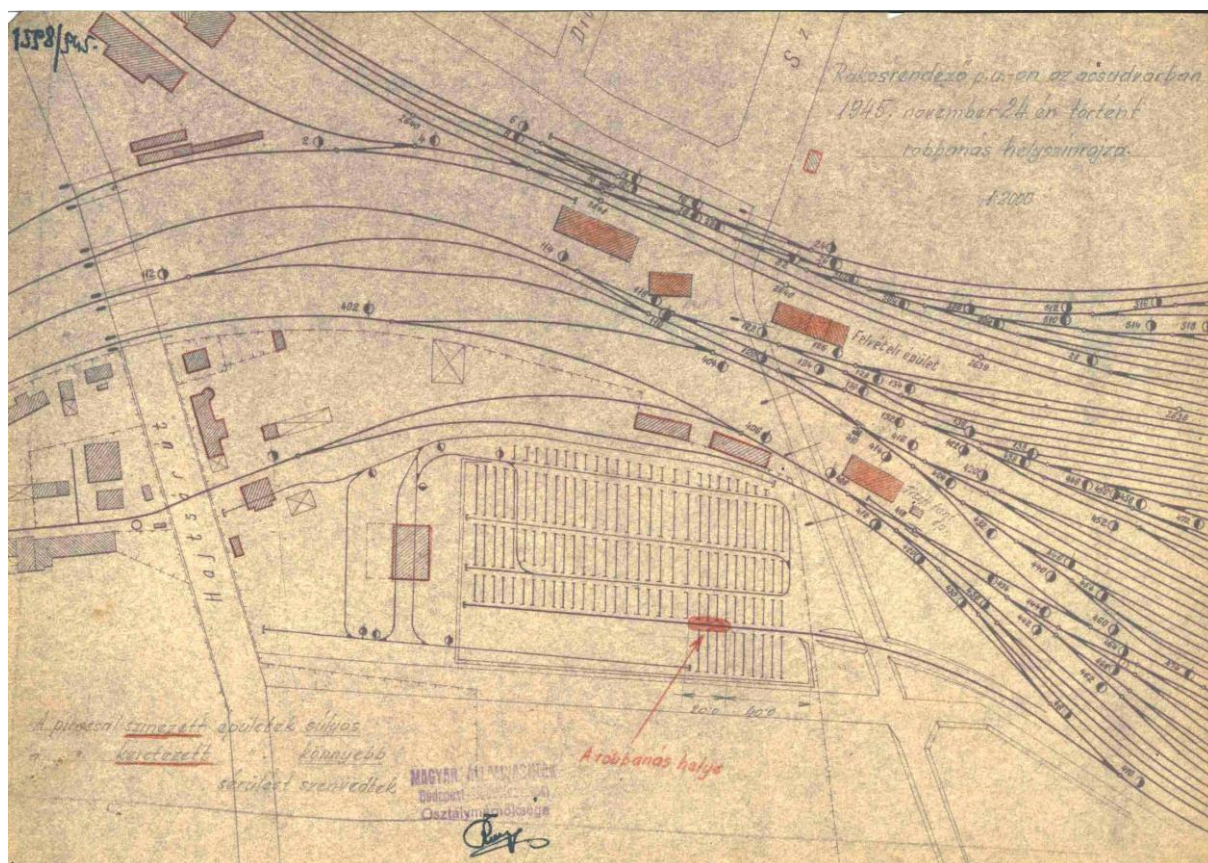
Először egy erős robbanást hallottak, ezután látták az előlről számított hatodik kocsiból kicsapó lángokat. A kocsiban keletkezett tűz a benne tárolt, kis hatású lövedékek sorozatos robbanása közben áterjedt az előtte lévő, ötödiknek besorozott fedett, és a mögötte lévő, hetediknek besorozott nyitott kocsira is. Az első robbanást észelve Mezei Gyula állomásfőnök irányítása mellett az állomás felső végéről odarendelt tartalékmozdony rájárt a kocsikra és az első öt kocsit – az ötödik kocsi felső homlokfala már kicsit égett – a szerelvényről lekapcsolva elhúzta az égő járművektől. A kocsit eloltották, a tartalék kihúzta az állomásra. Ezután folyamatos robbanások közepette ismét rájárt a mozdony az Ácsudvarban hagyott kocsisorra és az égő 6–7. kocsit a többiről lekasztva előbbre húzta. A mozdony személyzet és a kocsirendezők életveszélyes körülmények között végzett, hősies munkájukkal 11 kocsi lőszer felrobbanását akadályozták meg.

A tolatás elvégzése után 2-3 perccel az égő nyitott kocsiban lévő aknák hatalmas detonációval felrobbantak. Szerencsére addigra a telepen dolgozók már elmenekültek, a tartalék mozdony is visszament az állomásra, személyzete pedig a laktanya épületbe

húzódott. A detonáció így is 3 ember életét oltotta ki és nagymértékű rombolást okozott az állomás és a környék épületeiben.

Az egyik áldozat a mindössze 12 éves Szívós Zsigmond volt. Holttestét a robbanás helyétől mintegy 80 méterre, a telep kerítésének külső oldalán, az utcán találták meg. Teste nem volt szétroncsolva, ezért feltételezték, hogy az első robbanáskor szívébe fúródott szilánk ölte meg. A másik áldozat a fűrészpont szállító munkások egyike, az 50 esztendő Kósa Mihály volt. Ő távozott a robbanás előtt néhány perccel a lőszeres kocsik irányába. Testrészeit a robbanás helyétől 50-60 méterre, „szerte-széjjel” találták meg. Rajtuk kívül 4 személy súlyos, 49 személy könnyű sérüléseket szenvedett. A súlyos sérültek közül egy, a felvételi épületben lakó Pongrácz Ernő MÁV főtiszt anyósa (Pospischilné, szül: Wittmann Erzsébet) néhány nappal a kórházba szállítás után halt meg⁵.

A detonáció helyén 40 méter hosszú, 6 méter széles és 3 méter mély gödör keletkezett, a pálya fa- és vasanyaga 50 méter hosszban elpusztult.

Budapesti Üzletvezetőség iratai, AB.11987 doboz, 32139/1945 sz. üi. térképmelléklete

(A robbanás helye és a súlyosan sérült épületek pirosra színezve, a könnyebben sérültek pirossal keretelve.)

A kocsisérülési jelentésekből tudjuk, hogy a lőszerekkel és egyéb robbanószerekkel rakott MÁV 315003 I, német birodalmi vasút 18966 és 670385 számú Gh sorozatú kocsijai megsemmisültek, a szintén német 18936 Gh kocsi javíthatatlan ronccsá vált. Az olasz államvasút 168279 F, a német birodalmi vasúti 54507 Gh, a belga 156371 G és a jugoszláv 22225 G jelű kocsik javítható sérüléseket szenvedtek.

⁵ MÁV Archívum, MÁV Ügyészség peres iratai, MU.10358 d. P266/1949: Pongrácz Ernőné c/a Magyar Államvasutak, Baleseti kártérítés iránt.

A telepet övező vasbeton kerítés mintegy 800 méter hosszban teljesen tönkrement. A telep közelében álló felvételi épület összes ablaka kitört, az ablakkeretek és tokok olyan mértékben sérültek, hogy azokat cserélni kellett. Az épület 6 bejárati, valamint 6 földszinti kereszt ajtaja és 1, pénztárlakkal ellátott ajtaja ugyancsak cserére szorult. Az állomásfőnöki lakásban lévő, illetve a málházó helység és a III. osztályú váróterem közötti üveg válaszfal összetört. Az emeleti lakásban található ajtók javítható mértékben sérültek. A légnyomás következtében az emeleti és a földszinti tetőszerkezet megemelkedett, a szarufák, szelemenek a csapolásokból kiemelkedtek, széthullottak, illetve eltörték és használhatatlanná váltak. Az emelet részt fedő bőrlemezek alatti deszkázás 300 m²-en tönkre ment. A földszinti tetőrész palafedése alatti lécezés 50 %-ban eltört. Az emeleti tetőrész javítható volt, a földszinti tetőrészt viszont annak teljes elbontásával kellett újjáépíteni.

A felvételi épület közvetlen közelében álló épületek (oroszok fertőtlenítő helysége, utas WC, ceglédi laktanya, 8. sz. őrhely, II. sz. torony, volt vendéglő épület, a Szegedi úti villalakás, valamint az 53. és 54. sz. trafóbódék) tetőszerkezete sérült, ablakaik kitörték, néhány belső válaszfaluk ledőlt.

A pályafenntartási telep épületeinek tetőszerkezete kis mértékben sérült, viszont szükségessé vált kb. 8000 db tetőcserép és 2000 db tetőfedő palalemez, valamint hozzávetőlegesen 300 m²-nyi ablaküveg pótlása. (Ebből 125 m² az oroszok által lakott pályafenntartási munkáslaktanyára kellett. Az ablakokat csak szimpla üvegezéssel akarták helyreállítani, de a laktanyaépületben székelő orosz katonai parancsnok az üvegezést végző munkásokat addig nem engedte el máshová dolgozni, amíg az épület összes ablakát dupla üveggel helyre nem állították.)

A központi pályafenntartási műhely épületeinél csak üvegezési károk keletkeztek, mintegy 250 m²-nyi felületen. Az Ácsudvar épületei közül a nagy fűrészcarnok (gatter) részben fémből készült tetőszerkezete sérült meg súlyosan.

Az Északi teherpályaudvar és az Északi fűtőház épületben csak üvegtöréseket okozott a robbanás. A pályamesteri lakás és iroda, a pályafenntartási munkáslaktanya és műhely, illetve a C.VI., a 201. és 202. sz. váltóőrbódé, valamint a robbanás helyétől több, mint 2 km-re lévő mozdonyserelde, oktatóterem, vontatási laktanya és „B” mozdony-szín összes üvegfelülete megsérült. Ezek pótlására 620 m² üvegre volt szükség. (Az „A” mozdony-szín a háború során szinte teljes egészében elpusztult.)

A robbanás okozta károkat a következő nap megtekintette Karczag Imre a Közlekedésügyi Minisztérium osztálytanácsosa. Látogatásáról és a robbanás helyszínéről a filmhíradó is beszámolt:

Filmhíradó beszámolója

A robbanás okát a vizsgálat során teljes bizonyossággal nem sikerült megállapítani. Elképzelhetőnek tűnt, hogy a kocsikba össze-vissza bedobált, szakszerűtlenül elhelyezett robbanó szerkezetek között időzített bomba volt, de nem lehetett kizárni azt sem, hogy valamilyen ismeretlen anyag tartós tárolás közben történt kémiai reakciója okozta a katasztrófát. Miután az orosz katonai őrseg visszavonása után a kocsikat – bár a telep dolgozói lehetőségük szerint figyeltek rájuk – senki sem őrizte, előfordulhatott, hogy idegen személyek, pl. vagonfosztogatók okozták valamilyen módon a robbanást, de nem zárták ki azt sem, hogy a fűrészpont rakodó munkások közül eltávozott Kósa Mihály a kocsikhoz ment és hozzányúlt a rakományhoz, ami ennek következtében felrobbant.

A robbanás után az orosz katonai őrseget visszaállították. Az orosz katonai parancsnok felelősségre vonásáról nem tudunk.

A háborúból visszamaradt robbanóanyagok még hosszú évekig, évtizedekig veszélyt jelentettek és jelentenek napjainkban is. 1947-ben az Adony és Adony-Dunapart

közötti szakaszon végzett talpfacserélés közben robbant fel egy úgynevezett dobozos akna. Farkas József pályamunkás azonnal életét vesztette a robbanásban. Az utólagos vizsgálat szerint bár 1945-ben műszerrel átvizsgálták az érintett szakaszt a tűzszerészek, a talpfa alá rejtés és a fatest miatt nem vehették észre. Az áthaladó vonatok rázkódása miatt kilazult a gyutacs, ezért nem történt korábban katasztrófa. Amikor viszont a pályamunkás belevágta csákányát az ágyazatba, hogy kicserélhessék a talpfát, pont teli-be találta a gyutacsot, ami beindította a robbanást.⁶

Néhány évvel később, 1950 nyarán Edelény állomás egyik kitérője alatt találtak szintén robbanóanyagot, amikor a pályamunkások javítani akarták a szerkezetet. Mivel a háború után a váltó nem sérült és fekszint hibája sem volt, ezért nem vették észre a német műszakiak által odahelyezett robbanószert. Az eset után a Vezérigazgatóság Pályafenntartási szakosztálya utasította a vasútigazgatóságokat, hogy rendeljék el mindazon állomásokon a váltók, kitérők átvizsgálását, ahol harci cselekmények zajlottak, és a háború óta alaposabb szabályozás, kiágyazás még nem történt.⁷

A vasútállomások és pályák nagyobb mérvű átépítései napjainkban is előkerülnek különböző lőszeres, bombák és robbanóanyagok, amik olykor napokra is megállítják az építkezést – és olykor a forgalmat is. 2012 augusztusában például egy egész hétre le kellett zárni Fegyvernek-Örményes és Kisújszállás közötti vonalszakaszt, mert a Szolnok-Püspökladány vasútvonal felújítása közben nagy mennyiségű világháborús lőszerre, fegyverekre és robbanószerekre találtak.

Az egykori Ácsudvart ma már hiába keresnénk, területét ma a BVSC Sporttelep létesítményei foglalják el.

Bárdos Imre - Péterffy Gergely

⁶ MNL OL XIX-H-1-aa-1. 83. d. 10310/1947: Az Adony – Adony-Dunapart vasútvonal 22/23 számú szelvénye között folyó évi március hó 18-án történt aknarobbanás.

⁷ MNL OL XIX-H-1-aa-1. 2561. d. 132251/1963: Robbanóanyagok felfedezése Edelény állomáson.

Lőszeres kocsik robbanása Rákosrendező p.u. „Ácsudvar”-i pályafenntartási telepen

(MÁV Archívum, Budapesti Igazgatóság iratai, AB.11987 sz. doboz, 32139/1945 sz. ügylat)

Kártya...
Nem...
2. SORSZ. Iroda-minta

Tételszám	Iráttári szám
IRATTÁR	

Magyar királyi államvasutak. Budapesti Északi üzletvezetőség. 189.2.

32139

Iktató-szám 19.45 Újra bemutatandó n.

III. osztály.

A beadvány { száma 415/945 sz.
 { kelte XI. 24.
 { beérkezése *1945*

Tárgy:

mc. áklet csomag súly

Rákosrendező p.u.

Lőszeres kocsik robbanása Rákosrendező p.u. "Ácsudvar"-i pályafenntartási telepen.

Kiadóhivatalba érkezett: *I 10*

Tisztázta: *I 12 Kine*

Összeolvasta: *7.14. 1945*

Kiadta: *13.11. 1945*

Iktató-könyvben kivezette:

Előirat száma:

Utóirat száma: *11789/946 7334/46*

Összefüggésben számmal.

Együttel elintézett szám:

Iráttárba érkezett melléklettel.

A választ nyilvántartja:

Előterjesztés előtt:

Kiadandó: *Készt ügylat, soron kívüli kell kezelni.*

Kiadás előtt	Kiadás után	Letét előtt
<i>II-4. 24. 1945. 12.22.</i>	<i>III-2. 24. 1945. 12.22.</i>	<i>II-4. 24. 1945. 12.22.</i>

Pallas nyomda, Budapest. 1943.

Tekintettel arra, hogy a baleset pálya-
fentartási területen történt és a tulajdon-
képeni vasutüzemmel közvetlen összefüggésben
nincs, a "Baleseti Útmutató" 1 § 2. pontja értelmében
annak kivizsgálása t. Címet illeti.

Illetékes tárgyalás céljából az ügy-
iratot lássa a t.

II. osztály.

24. 7/28

III.h.

[Handwritten signature]
X. 21

*Álleltigazgató' no rendeltetése a balesetet
az ügyes igazgató' bizottság' jelentésében a t. II. oszt.
megj.*

Erővel lássa a t. II. oszt.

*Ellyés
45. 11. 30.*

*Ind: T
L. T.
T. 10
4/30*

P.d.

A baleset után azonnal és másodízben
XI. 28.-án megtartott helyszíni szemle
után a vizsgálatot az Üzletvezetőség
III. osztályában 1945. XI. 29.-én Igazga-
tósági bizottság jelenlétében tartottuk
meg.

Az Igazgatósági bizottság tagjai:
/ Herdei Géza felügy. F.I. oszt., Dr. Nagy
Elemér titkár, ügyész, és
a D. IV. oszt./ mint szemlélők vettek részt,
a jegyzőkönyvet nem irták alá.

Hozzájárulás és esetleges intézke-
zés végett az ügyiratot lássa a t.

II. IV. és I. osztály.

A véleményes jelentést aláírta.

*A lepost - magdolna városi önkormányzat
ügyosztályán 1945. 11. 29. jelentést 12 db mellék-
lettel együtt az ügyosztályra helyezett. Jelentést
tudomásul vettük, további intézkedésre nem került
előre, mert az ügy az utasítást a helyi önkormányzat
megkezdte. Az önkormányzat a munkáját a
Ellyés 45. 12. 15.*

III.h.

[Handwritten signature]
21. 13

Üzlet-táviratlap.

Adó vagy vevő állomás	Szám	Év, hó és nap	Óra és perc	Kezelő neve
Kecskemét	415	11/24	2012	

J, hogy y. hó 24. in pias utkorban
 történt 13 korr orra is német borsos kú-
 sító közül 2 dörög 11/30' kor jómirellan
 okból kigyulladt mely a benne lévő
 borsos robbanni kezdett. A robbanást az a
 tűz kigyulladást megakadályozta
 arról, hogy a tartályt gázzal az égő borsos
 korrát kioltották 12/17' kor a
 3 korr korrban lévő legiakták felrobban-
 tak melyek robbanás következtében a
 felrobbant, lakóházak, ampenzión épület
 melyek megromlottak. Egy orra korr-
 ban a 10-12 éves gyermekek meghaltak és
 3 ember 60-70 ember korrban megse-
 rült. A seprőltek nagy része, korr 1870. a
 a seprőltek korr része korr seprőltek
 A robbanás megállapítása korr a orra korr
 korr állat korr korr korr korr korr korr
 korr volt, a robbanás korr korr korr korr
 korr 3 korr korr 50 m. korr korr korr korr

*A nem kívánt rész áthúzandó

tek berakva. A kocsik közül 11 fedett, 2 nyitott kocsi volt, a fedett kocsik lezárva nem voltak. A kocsikat a telepre való beállítás után orosz katonai őrség őrizte, az őrséget azonban a parancsnokság három nap múlva bevonata, minek következtében a kocsik őrizet nélkül maradtak. Az orosz állomásparancsnok több ízben ígéretet tett, hogy a lőszerrel rakott kocsikat elszállítják, tárgyalta is ebben az ügyben feletteseivel, azonban eredménytelenül. A kocsik továbbra is tároltak, arra vonatkozólag azonban, hogy az orosz őrség bevonása után a kocsikat őriztetni kell, utasítást senkinek nem adott. Ettől függetlenül a pályafentartási telepen felhalmozott építési anyagok és vagyontárgyak őrzését végző magyar katonai őrszem, ugyancsak a telep létszámába tartozó vasuti őrök is a pályamester utasítására a kocsikat állandóan szemmel tartották, a fedett, de le nem zárt kocsik ajtóit, hogy senki hozzá ne férhessen, dróttal bekötötték.

A telepre idegenek csak engedéllyel léphettek be. A robbanás előtt kb. egy órával négy idegen személy jelentkezett az őrnél, hogy szabályszerűen kiállított utalvány ellenében 10 métermázsza fűrészport szállítsanak el a telepről. Az őr felettesének engedélyével az embereket a fűrészportárolási helyére vezette, mely a lőszerrel rakott kocsik közelében, azoktól kb. 20 méter távolságra volt. Megmagyarázta nekik, miképpen szállítsák a ládába rakott fűrészport a távolabb hagyott fuvarszekerükhöz, ezenkívül figyelmeztette őket, hogy a telep területén másfelé nem mozoghatnak. Ellenőrző útja alkalmával több ízben meggyőződött arról, hogy munkahelyüket az emberek nem hagyták el és arról is, hogy a lőszerrel rakott kocsik közelében senkisé sem tartózkodik.

A robbanás bekövetkezése előtt pár perccel ezen emberek közül az egyik munkahelyéről eltávozott. Társai kérdésére azt válaszolta, hogy kis szükségre megy. Ez az ember a lőszerrel rakott kocsik felé tartott, de hogy odament-e a kocsikhoz, meddig ment, mit csinált, erre vonatkozólag megállapítani semmit nem sikerült. Társai csak azt látták, hogy a kocsik irányába távozott, tovább nem figyelték, más szemtanú pedig a közelben nem volt.

A robbanások elmúlása után ennek az embernek testrészzeit a robbanás színhelyétől 50-60 méter távolságban szerte-széjjel találták meg. A másik halottnak, a gyermeknek holtteste a telep területén kívül, a

a színhelytől kb. 80 méter távolságra volt. Teste szétroncsolva nem volt, valószínűleg az utcán haladva az első robbanáskor mellébe furódott egyetlen szilánkdarab ölte meg.

Az összes kihallgatottak egybehangzóan azt vallják, hogy először egy elég erős robbanást hallottak s csak ezután láttak tüzet, mely az előlről számított hatodik kocsiból csapott ki. Ezen fedett kocsiiban lévő kis hatású lövedékek sorozatos robbanásai közben a tűz áterjedt az előtte lévő ötödiknek sorozott fedett, és a mögötte lévő hetedik nyitott kocsira is. Az állomásfőnök irányításával egy tartalékmozdony és kocsirendezői életük veszélyeztetésével, állandó robbanások közt rájártak a kocsisorra az első öt kocsit, melyek közül az ötödik már szintén égett, kihúzták az állomás területére. Az égő kocsit eloltották. Ezután visszajárva a két égő kocsit a mögöttük lévő hat kocsiról leakasztva előrehúzták. Ezáltal a két kocsit a többitől elválasztva 11 kocsi lőszer felrobbanását akadályozták meg. A tolatás elvégzése után 2-3 perc múlva az égő nyitott kocsiiban lévő aknáknak hatalmas detonációval felrobbantak. Ez az utolsó robbanás okozta a nagymérvű rombolást.

A baleset megtörténte után az orosz parancsnokság a bevont őrséget újból felállította, így a megmaradt lőszerrel rakott kocsik ismét orosz katonai őrizet alatt vannak.

V é l e m é n y.

A baleset okát kétségtelenül megállapítani nem sikerült.

Lehetséges, hogy az összeszedett különféle fajta lőszer közt időzített bomba is volt, mely felrobbant, vagy pedig *valamely ismeretlen anyag* hosszabb időn át való tárolás alatt előállott kémiai elváltozás okozta a robbanást.

Megtörténtét lehetővé tehetette az a körülmény is, hogy a veszélyes lőszerrel szakszerűtlenül rakott kocsik katonai őrizet nélkül voltak s így lehetőség nyílt arra, hogy illetéktelen személyek a kocsik közelébe jussanak, bár a telep alkalmazottai, amennyiben egyéb elfoglaltságuk engedte, vigyáztak arra, hogy ez meg ne történhessék. Az orosz parancsnokság a kocsikat beállításuk után három napon át őriztette, utána az őrséget bevonta s csak a robbanás megtörténte után állított ismét őrséget a kocsikhoz.

Az orosz parancsnokság tudatában volt annak, hogy az őrizet

nélkül hagyott kocsik milyen veszélyt jelentenek, ezért szorgalmazta felettes parancsnokságánál a kocsiknak ezen helyről való elvitelét, ez azonban nem történt meg.

Fentiek miatt nincs kizárva, hogy a fűrészpot szállító munkások közül eltávozó Kósa Mihály, ki társai állítása szerint a kocsi irányába ment, odament a kocsikhoz és a rakományhoz hozzányult.

Ezt látszik bizonyítani az a tény, hogy Kósát már az első robbanás után társai nem látták, a robbanások megszűnte után pedig csak testrészeit találták meg a felrobbant kocsiktól 50-60 méter távolságra.

Alkalmazottainkat a balesettel kapcsolatosan mulasztás nem terheli.

A pályafent. oszt. részéről.

Gyúris György
műszaki tanácsos.

A vont. oszt. részéről.

Heintz Árpád
mérnök.

A forgalom részéről.

Sturm István
főint. balesetvizsg.

Gerendás István
műszaki főtan. oszt. főnök.

Pólos István
műszaki főtan. oszt. főn.

Gy. B. B.
főfel. oszt. f.

32139 12.
945

J e g y z ő k ö n y v .

Löszerezelt rakott kocsik robbanása Rákospuszta p.u. területén lévő " Ácsudvar " pályafenntartási telepen.

J e g y z ő k ö n y v

Készült Budapesti Üzletvezetőség III. osztályában 1945.évi november hó 29-én.

T á r g y:

Robbanás Rákosrendező pu. területén lévő Ács-Udvari pályafenntartási telepen 1945.évi november hó 24-én.

Kihallgatva: Vitai Vendel főmérnök, 44 éves, nős, gyermeke 2 van, szolgál 933. március hó 17-én. Lakik: Rákospalota, MÁV. telep Bajor u.1.sz. Szolgálati főnöksége: Igazgatóság D. II.

Központi Pályafenntartási Műhely vezetője vagyok, hozzánk tartozik az ott lévő fűrész-telep is. A telep III. sz. vágányát a forgalom állandóan használta. Ezen vágányra állították be kb. 2 hónappal ezelőtt 13 kocsit lőszert. Hogy ez kinek a rendeletére történt, azt nem tudom. Arról, hogy a kocsiban lőszer van, senkitől értesítést nem kaptam, így a telepen dolgozó alkalmazottakat sem értesíthettem. A kocsik a beállítás után állítólag 2-3 napig orosz katonai őrség felügyelete alatt állottak. Mi a kocsikat a telepen lévő örök által nem őriztettük, azokra csak annyiban ügyeltek fel, mint minden más telepen lévő vagyontárgyra. Az örök ügyelnek fel arra, hogy a telep területére idegenek engedély nélkül be ne léphessenek. Arról, hogy a robbanás idején a telepen tartózkodó idegenek engedéllyel, vagy engedély nélkül tartózkodtak-e, nem tudom.

A robbanás idején nem tartózkodtam a telepen, Igazgatóság D. Fő osztályában tárgyaltam, robbanás után, amikor telefonon jelentést kaptam, az Igazgatóság épületéből autóval mentem a helyszínre az Igazgató-helyettes urral együtt.

Más mondanivalóm nincs. A jegyzőkönyvet felolvasta.

Vitai Vendel
.....

R ó z s a G y u l a főpályamester, 48 éves, nős, gyermektelen, szolgál: 1914. november hó 21-től. Lakik: Rákosrendező-Ács-Udvar. Szolgálati főnöksége: Igazgatóság Központi Pályafenntartási Műhely.

Az Ács-Udvari Pályamesteri-Telep pályamestere vagyok. A telep III. vágányára kb. szeptember hó derekán a forgalom 13 kocsit állított be. A raktárnok, aki a kocsikat bekísérte, értesített arról, hogy az orosz pályaudvari parancsnok, Korcs kapitány rendeletére lesznek a kocsik beállítva. A kocsik lőszerrel vannak rakva, vigyázzunk. A kocsik közül 2 nyitott kocsi volt, ebben a különféle lőszerrek össze-vissza voltak bedobálva, hogy a fedett kocsikban hogy volt a lőszer berakva, nem tudom. Személyzetemet figyelmeztettem, úgy szintén a telepet őrző őreimet, hogy vigyázzanak, ne hogy valami baj legyen. A beállított kocsikat 3 napig orosz katonai őr őrizte, az őrköt bevonták, és ettől kezdve a kocsik katonai őrizet alatt nem állottak. Amikor az oroszok abba hagyták a kocsik őrzését, a telep őrzésére kirendelt magyar katonai őrszemét külön figyelmeztettem, hogy vigyázzanak, mert a kocsik lőszerrel vannak rakva. A polgári őrség egyik tagja több ízben dróttal lekötözte a le nem zárt fedett kocsikat.

A pályafenntartási telepre idegenek csak engedéllyel léphetnek be. Erre ügyelnek a telepen lévő őrk, akiktől, ha idegen személy kér bebocsátást, erről előzetesen jelentést tesznek Tamási János vagy Kiss Sándornak. (termester és fűtés mester) A robbanás megtörténte előtt fűrészpórt kiutaló lappal jelentkezett nálam Tamási János, akivel közöltem, hogy a fűrészpórt kiadható. A fűrészpórt elszállítása céljából megjelent alkalmazott hozott magával idegen személyeket is, hogy ezeke hányan voltak, azt én nem tudom. Tehát az idegen személyek a telep területére engedéllyel léptek be.

Az irodámban tartózkodva, robbanást hallottam, hogy az melyik kocsiiban keletkezett nem tudom, mert az irodám és a kocsik között lévő fűrésztelepi épület a kilátást eltakarja. A robbanás után a telepet elhagytam, így többet mondani nem tudok.

Megjegyezni kívánom, hogy az orosz katonai őrség eltávozása után endelkezést senkitől sem kaptunk, hogy a kocsikat külön őriztessük. A telepen lévő magyar katonai őrség és a vasuti őrk nem ezen kocsik kizárólagos őrizetére, hanem az egész telep vagyontárgyainak megőrzésére vannak rendszeresítve.

Más mondanivalóm nincs. A jegyzőkönyvet felolvasta:

Rózsa Gyula.....
főpályamester

Mezei Gyula főintéző, állomásfőnök, 44. éves, nős, 3 gyermeke van. Szolgál: 1922. január 26. óta. Lakik és honállomása: Rákosrendező pu.

Korcs kapitány orosz katonai parancsnok rendeletére kb. szeptember hó közepén 13 számadás nélküli külön féle lőszerrel rendezetlenül rakott kocsit kellett beállítani, az Ács-Udvari III. sz. vágányra. A kocsik beállításakor a raktárnok az Ács-Udvari pályamestert értesítette, hogy azok lőszerrel vannak rakva. A kocsikat a beállítás után 3 napig orosz katonai őrség tartotta őrizet alatt. Az őrköt bevonták és nem pótolták. Arra vonatkozólag, hogy ezen kocsikat mi őriztesük senkitől rendelkezést nem kaptam, egyébként is a telep nem tartozik az állomásfőnökséghez. Korcs kapitánytól ígéretet kaptam arra, hogy a lőszerrel rakott kocsikat továbbítani fogják, erre vonatkozólag tárgyalt az Üzletvezetőségénél lévő orosz parancsnokkal is, de a kocsik továbbítva mai napig sem lettek.

A robbanás utáni zűrzavarban az látszott valószínűnek, hogy a robbanást tüzeset okozta. Szóbeli jelentéseimet is ennek alapján tettem meg. Késő este a rendőrségtől vett értesítés szerint a robbanás külső behatásra következett be, ezt a feltevésüket azzal támaszták alá, hogy a fűrészpör elvitelénél dolgozó munkások valamelyike az egyik lőszeres kocsiból lőszeres ládát akart kivenni, a fűrészpör felmerésére. Az első robbanás idején a robbanás helyétől kb. 300. méterre tartózkodtam. Azonnal intézkedtem, hogy a tartalék a mentést úgy végezze el, amint azt a kocsirendezők előzőleg kivett vállomásuktól látható.

Egyébb mondanivalóm nincs. Felolvasták.

Mezei Gyula
Főintéző
Állomásfőnök

Fáber Gyula. Fogl. Asztalos. 37. éves, nős, 1 gyermeke van. Lakik: Rákospalota: Bezerédy u. 41.sz.

1945. évi november hó 21-én az Ács-Udvari Pályafenntartási Telepre mentem Farkas Gyula művezetőtől kapott 10. q. fűrészpor elszállítása céljából. Segítségül magammal vittem 2 sógoromat és öcsémet.

Előttünk egy másik szekér rakódott, melynek megrakása után hozzá-kezdünk a mi szekerünk megrakásához. Munkaközben sógorom a munka-helyről eltávozott. Kérdeztük tőle, hová mész, mire azt válaszolta, elvégzem kis szükségemet. Én csak annyit láttam, hogy sógorom a vágá-nyon lévő kocsik ir nyában távozott el, hogy meddig ment és odament e a kocsikhoz azt nem láttam. Eltávazása után rövidesen elég nagy rob-banás történt a robbanás irányában nézve azt láttam, hogy az egyik kocsi tető darabjai esnek le a magasból, s a kocsiból tüzláng csap ki. Sógoromat nem láttam. Robbanás után valamennyien a liget felé vezető kapun át elmenekültünk. Sógorom meghalt.

Más mondanivalóm nincs. A jegyzőkönyvet aláírás előtt felolvasták.

Fáber Gyula.....

Tamási János, óbát. az Ács-Udvari pályafenntartási telep^{igazg} vezetője 42 éves, nős, 2 gyermeke van. Szolgál: 1941. évi november hó 3 óta. Szol-gálati főnöksége: Központi Pályafenntartási Telep.

A baleset napján d.e. hozzám jött Fáber Gyula és átadott egy 10 q fűrészporról szóló utalványt azzal, hogy azt elfuvarozza. Az utal-vány a lakatos telepen dolgozó Erdélyi Jánosé volt, aki szintén sze-mélyesen közölte vele. Erdélyi külön szölt, hogy adjuk ki a fűrész-por-t. Én az utalvánnyal a főpályamesterhez mentem, aki engedélyezte a kiszolgáltatást, ezután az embereket elvezettem a gödörhöz, ahol a fűrészport tároljuk, megmagyarázva nekik, hogy azt a csillén ládá-ba rakva hová hordják, s figyelmeztettem őket, hogy a telep területén más felé nem mozoghatnak. Az ő rakodásuk alatt több ízben jartam a fűrészpor telep felé, ellenőriztem, hogy a rakodás rndben megy-e? Közülük az én tudtommal onnan senki sem távozott el.

Az egyik körutam után a fűrészcsarnok közelében tartózkodva, nagy robbanást hallok. A fűrészport rakodók felől kiáltoztam, hogy minden-ki meneküljön, tudva azt, hogy a kocsikban lévő lőszer robbant. Ezu-tán én is elmenekültem a többivel együtt.

Mást mondani nem tudok. Felolvasás után aláírtam.

Tamási János.....

Bóti Károly, gépmunkás, 55 éves, nős, 3 gyermeke van. Szolgál: 1930. évi március hó 19 óta. Lakása: Monor, Berki tanya. Szolgálati főnöksége: Pályafenntartási Telep.

A robbanás idején a fűrész-telep épületében dolgoztam. A robbanásra kiszaladtam az ajtóba, ekkor már a fűrészport rakók szaladtak felém és az egyik ember azt kiáltotta: "Jaj, vége a sógoromnak". A balesettel kapcsolatosan mást mondani nem tudok. Jegyzőkönyvet eltem felolvasták.

Bóti Károly
.....

Senkei Mihály, ób. őr, 47 éves, nős, 4 gyermeke van. Szolgál: 1942. évi október hó 1- óta. Lakik: Ceglédbercel. Szolgálati főnöksége: Központi Pályafenntartási Telep.

A Pályafenntartási Telepen őri szolgálatot teljesítek. A főpályamester figyelmeztetett bennünket, hogy a III. sz. vágányon veszélyes kocsik lőszert tárolnak. A telep járásakor állandóan is feigyeltem a kocsikat. Két ízben a fedett kocsik ajtajait le is drótoztam, hogy illetéktelenek hozzá ne férhessenek. A kocsik beállításakor kb. 3 napig orosz őrség volt. Attól kezdve a kocsik őrizet nélkül voltak egészen a robbanásig. A robbanás után az orosz ismét őrséget állítottak. A balesetkor nem voltam szolgálatban, így arra vonatkozólag mondani nem tudok semmit.

A jegyzőkönyvet előttem felolvasták.

Senkei Mihály
.....

Mohácsi Lajos, üz. alt. 49. éves, nős, 2 gyermeke van. Szolgál: 1925. évi szeptember hó 20 óta. Lakik: Rákosrendező Ács-Udvar. Szolgálati főnöksége: Rákosrendező állomásfőnöksége.

Az orosz állomásparancsnokságnál teljesítek tolmácsi szolgálatot. Tudtam, hogy a kocsikban milyen veszélyes lőszer van. Ezt az orosz parancsnokságnál lévő tisztek is hangsúlyozták minden esetben. A kocsik beállítása után két három napig a lőszerrel rakott kocsikat az ott lévő autókkal együtt orosz őr tartotta őrizet alatt. Később az őrszemet bevonták. A robbanás megtörténte után az orosz katonai parancsnokság ismét orosz őrt állított a még meg lévő kocsik őrzésére.

Mást mondani nem tudok. Felolvasás után aláírtam.

Mohácsi Lajos üz. alt.
.....

...../945 sz.

J e g y z ő k ö n y v .

Készült 1945.XI.29.-én az Üzletvezetőség III. osztályában.

T á r g y .

Lőszeres kocsik felrobbanása Rákosrendező p.u. területén lévő "Ácsudvar" pályafentartási telepen.

Kihallgatva:

Üdvardi Lajos üzemi altiszt, értesítő, 39 éves, nős, 2 gyermeke van. Szolg.: 1925. IX. 26 óta. Lakik: Budapest, Magdolnavárosi Elágazásnál. Szolg.: 1925. szeptember 26 óta.

Oláh Sándor üzemi altiszt, váltókezelő, 32 éves, nős, gyermektelen. Szolg.: 1933. III. 18 óta. Lakik: Bpest, Szónyi-u. 56. Honállomása: Rákosrendező p.u.

Juhász Pál üzemi altiszt, kocsirendező, 42 éves, nős, 2 gyermeke van. Lakik: Bpest, Stefánia U. 61. Szolg.: 1926. V. 24 óta. Honállomása: Rákosrendező.

Németh Pál üzemi altiszt, kocsirendező, 35 éves, nős, 2 gyermeke van. Szolg.: 1935. IV. 1 óta. Lakik: Bpest, Szabolcs u. 3. Honállomása: Rákosrendező. Együttessen vallják:

Én Oláh Sándor és én Juhász Pál kocsirendezői szolgálatban voltunk, én Üdvardi Lajos és én Németh Pál kocsirendezők szabadnaposak voltunk a baleset idején. Valamennyien az állomás felső végén tartózkodtunk. 11 óra után egy robbanást hallottunk az alsó vég felől. Ugyanakkor a felső oldalon dolgozó tartalékokat is kérték sürgősen az alsó oldalra.

Én Juhász Pál ekkor a tartalékokat azonnal átküldtem az alsó végre, magam pedig szaladtam a felvételi épület felé, ahonnan a robbanást hallottam. Az összedőlt raktárnél találkoztam össze három társammal, így most már négyen siettünk. Utközben láttuk, hogy Ácsudvarban lévő lőszeres kocsik közül égett a kocsik. Mikor odaértünk a telep elé, a III. vágányra vezető vaskapu be volt zárva, azt én Oláh Sándor nyitottam ki. Velünk egyidőben érkezett meg a tartalékmozdony is. Azonnal rájárt a mozdony a kocsikra. Ekkor az állomásfőnök és helyettese már ott voltak a helyszínen.

A mozdonnyal megfogtunk öt kocsit, ezek közül négy teljesen ép volt, egy pedig egy kicsit égett a felső homlok oldalán. A tüzet eloltottuk, s utána az öt kocsit a telepről kihúztuk és félre tettük. A mozdonnyal újra visszamentünk és az elől lévő erősen égő két kocsit, melyek közül az első fedett, a második nyitott volt, előrehúztuk majdnem a kapuig, hogy így az égő kocsikat külön válasszuk a mögöttük lévő öt kocsitól. Tolatás alatt állandóan robbantak a kisebb lőszeresek.

A kocsik széthúzása után a tartalékkal együtt elhagytuk a telepet és a laktanyaépületbe mentünk.

Amikor a robbanás hallatára a telepre szaladtunk és oda beléptünk a telepen senkit nem láttunk, még a környéken sem tartózkodott senki.

Arra vonatkozólag, hogy a robbanás előtt a telepen kik tartózkodtak, vagy hogy a robbanás miként következett be, semmit sem tudunk mondani mert a robbanás idején az állomás felső részén tartózkodtunk.

Mást mondani nem tudunk. A jegyzőkönyvet előttünk felolvasták.

Üdvardi Lajos

Oláh Sándor

Németh Pál

Juhász Pál

Hernádi Elemér vizsgázott mozdonyvezető tanonc, 27 éves, nőtlen. Szolgálat: 1939. I. 5-öt. Lakik: Bpest, Dózsa György u. 9. Honos fűtőháza: Bpest Északi fűtőház.

1945 november hó 24-én a gurító tartalékon teljesítettem mozdonyvezetői szolgálatot. Kb. 11 óra 05 perckor egy robbanást hallottam. Felmentem a mozdony sátorára és azt láttam, hogy Ácsudvar felé tűz van. Rövidesen utasítást kaptam az éppen ott tartózkodó helyettes főnöktől, hogy a tartalékkal menjek azonnal le az állomás alsó végére. Lementünk Ácsudvarrhoz a kapu már nyitva volt. A kocsirendezők rávittek a III. vágányon álló lőszerezellel rakott kocsikra, melyek közül kettő kocsi akkor már égett. Ugy emlékszem, hogy 4-5 kocsit húztunk ki a telepről, melyek közül az egyik felső homlokoldala kissé égett. Ezt vízzel leloccsoltuk, utána a kocsikat félre állítottuk. Ezután újra visszamentünk az égő kocsikra és a két kocsit, melyek égtek előrehúztuk majdnem a kapuig. Amikor ezt is elvégeztük, a mozdonnyal lassan a tisztképző tanfolyami épületig jutottunk el. Hatalmas robbanás következett, melynek légnyomása engem is, fűtőmet is a konyhán levágott.

Meg nem sérültem, nadrágom egyik szára kiszakadt.

Arra vonatkozólag, hogy a pályafentartási telepen a robbanás megtörténte előtt kik tartózkodtak és mi volt a robbanás oka, arra vonatkozólag semmit nem tudok mondani, mert én reggeltől kezdve az állomás felső végén tartózkodtam.

Mást mondani nem tudok. A jegyzőkönyvet előttem felolvasták.

Hernádi Elemér

Jegyzőkönyvet felvette:

Hernádi László

főintéző, balesetvizsgáló.

A jegyzőkönyv felvételénél jelen voltak.

A jogügyi oszt. részéről:

Hóász János
főtan. oszt. főn. h.

A pályafentart. oszt. részéről:

Dorner Mihály
főtanácsos

Lukács János
s. titkár.

Gulyás János
tanácsos.

Nné.

Horthy Miklós máv. kórház és központi rendelő

Telefon: 123—505.

BUDAPEST, VI., PODMANICZKY-UTCA 111.

Telefon: 123—505.

12644
XI. 30.
M

2705/945. II. seb.

Budapest, 194 5 évi november hó 27. n.

L á t l e l e t .

Szép Imre üz. sg iszt f. h. 26-án a következő elváltozással jelentkezett a rendelésünkön: a mellkas nyomásra nem érzékeny. Külsérülés nem látható. Szurás a mellkasban. Balesetére vonatkozólag előadta, hogy f. h. 24-én szolgálat közben robbanás következtében sérült meg. Gyógytartama kb. 8 nap.

Láttam:

igazgató főorvos.

osztályos főorvos.

T.

Állomásfőnökség.

Budapest-Nyugati p.u.

1598 1945.

Tárgy: Rákosrendezőn történt robbanás
bejelentése.-

Ü z l e t v e z e t ő s é g I I .

B u d a p e s t .

Tisztelettel jelentem, hogy Rákosrendező állomáson f. hó 24-én. a déli órákban eddig ki nem derített okból egy lőszerrel rakott kocsisor felrobbant, amelyből kifolyólag emberéletben, alépitményben, felépitményben, magasépitményben károk keletkeztek.

- Az eset bekövetkezte után azonnal az Üzletigazgató Urnak és a II. Osztályfőnökének telefonon jelentést tettem. A helyszini szemle a balesettel kapcsolatosan f. hó 28-án tartatott meg Üzletvezetőségünk balesetvizsgálója részéről, az osztálymérnökség részéről a balesetvizsgálaton Molnár Aladár műszaki tanácsos vett részt, a vizsgálat eredménye azonban ezidőszáig osztálymérnökségünk előtt ismeretlen. Jelentésünkhöz csatoljuk Rákosrendezőnek a helyszinrajzát, amelyen feltüntettük a felrobbanás helyét. Jelentésünkbe a károkat a következő épülethelységekre osztottuk be:
- I. Rákosrendező állomás felvételi épülete.
 - II. " " tiszti tanfolyamépülete
 - III. " " W felvételi épület közvetlen közelében lévő épületek
 - IV. Pályafenntartási területen lévő épületek.
 - V. Északi th. pályaudvaron lévő épületek
 - VI. Központi pályafenntartási műhely épületei.
 - VII. Ácsudvar épületei.

Az egyes csoportokon belül külön jelentjük az alépitményi, a felépitményi és a magasépitményi károkat.

Csatoltan tisztelettel felterjesztjük továbbá a szóbanlévő helyeken keletkezett károk kimutatását, s végül azon munkákról a vállalkozói ajánlatokat, amelyek saját hatáskörünkben megrendelni nem tudunk.- Felterjesztjük végül a károk helyreállításához szükséges anyagkimutatást, azon kérelemmel, hogy a hiányzó anyagok dirigálása iránt soron kívül intézkedni sziveskedjék.

Végül tisztelettel jelentem, hogy f. hó 25-én a Kereskedelemügyi Minisztériumból Karcag miniszteri osztályfőnök Ur a robbanás okozta károkat a helyszinén felülvizsgálta s utána a hivataloshelyiségben az osztálymérnökséget felkereste, s az osztálymérnököt személyesen utasította, hogy a munkák mielőbbi helyreállítása érdekében minden lehetőt kövessen el, esetleg a formalitások mellőzésével és mindent kövessen el, hogy a munkák akadálytalanul, a lehető legrövidebb idő alatt végeztessenek el. S egyben utasított arra, hogy amennyiben valami nehézség merül fel, úgy a támogatásért közvetlenül forduljak hozzá.

Tisztelettel kérem érfevaló tekintettel is az osztálymérnökségnek a munkák végzésére a legmesszebbmenő támogatást megadni.-

B u d a p e s t , 1945. évi, november hó 29-én.

*Teljesen azonos jelentést kelttem
arról egyidejűleg igazgatóság
II. osztályának.*

MAGYAR ÁLLAMVIRÁNY
Budapest-Móddomvárosi
Osztálymérnöksége

műszaki főtanácsos
osztálymérnök.

Yll 4/20